

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍ

Տարեկան 12 Ժր.

Հեղափոխ. 6 Ժր.

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ

Ներկա քիւր մէկ ծրարով

Տարեկան 14 Ժր.

Հեղափոխ. 7 Ժր.

ՍՍԵՐԻԿԱ

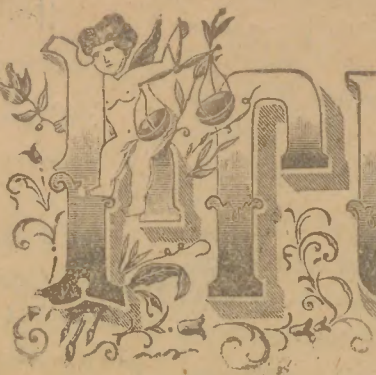
Տարեկան 2-60 Տօյար

Հեղափոխ. 1.50 »

ԿԱՆԻՒԿ

Մանուկան տողը

20 տարեկան

ՄԱՐԿԱՆԻՆԻ

ԼՐԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔՈՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՔԵՐԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

rev. Pere G. Kalemkarian
tengas e № 4
Michtaris
Vienne

Rédaction du journal

«Iraounk»

VARNA (Bulgarie)

Редакция

на ВѢСТНИКЪ

«Иравунк»

ВАРНА

Գրութիւնք եւ չեն տրուիր

2 Ե Կ Ո Յ 8

Ներկայ տարեշրջանը լրանալու միայն երկու շաբաթ մնացած ըլլալով, ցարդ չը վճարող բաժանորդներէ կը խնդրուի որ փութեան իրենց բաժնեգիրն զրկել մեզ:

ՏՕՔԹ. Ն. ՍՕԹԻՐՕՅ

Վիրաքոյժ-Մանկարար

Վառնա Մ.-Լուիզա փողոց թիւ 8.

(Չինուորական Բիւպի մօտ)

Հիւանդ կընդունի ժամը 2-4

ՍՐԱՀ ԲՐՕՇԷՔ

ՇԻՔԷՆ ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ

Ռուսներէ ԱՐԱՔՍ Հայկական Նուա-

գախուժի կողմէն

Մասնակցութեամբ

Դանուբեան Տրդ զօրքանակի

քարէմայսթօր

Պ. ՅՐԱՆՑ ՇԹՐՕՍԻ

1906 Դեկտ. 25 երկուշաբթի գիշեր

ժամը 9-ին

ՄԻԱՅՆ ԴՐԱՍ

Վեր. Հնչակ. Կուսակցութեան եգիպտոսի օւկանը եղող Ազատ Բեւի 65 թիւին մէջ Լ. Լ. խմբագրականով մը արտասահմանի հայ յեղափոխականներու մասին խօսելով, անոնց գոյութիւնը անպէտ կը նկատէ: առանց կարեւոր ցոյց տալու անոնցմէ յեղափոխութեան ու է փնտռել կամ ըլլալ՝ օգուտէն զատ: Հոս խօսքը իրեն Լարենցին տանք:

«Արտասահմանեան հարիւր կամ հազարաւոր յեղափոխականները իրենց ամսական նուէրներով անկարող էին գոյացնել այն վիթխարի գումարը, որուն անխուսափելի պէտքը զգալի կը դառնայ օր օրի: Երկրի մէջ ինքնապաշտպան կազմակերպութեանց համար մեղափոխական ձեռնարկներու մէջ, ուր անակնկալն ու աներևակայելին մեծ դեր կը խաղան, և յաճախ կառնեն կը տանին տարիներու ընթացքին միջերուած նիւթական ու բարո-

յական ոյժերը, ամենէն աւելի կենսական բանը դրամն է, ոչ թէ սակայն հարիւրաւոր ոսկիներ, այլ հարիւր հազարաւոր ոսկիներ միլիոններ, զորս ունի՝ հայ ազգը, իր կրեւորներու դրամարկդին մէջ ամբօրէն փակուած: Արտասահմանի հայ յեղափոխականութեան կոչումն է այդ հարստութեանց անօգուտ դէզը օգտակարապէս ծառայեցնել ազգային ազատագրութեան անխուսափելի գործին, ցեղային ինքնապաշտպանութեան օրհասական պէտքերուն: Ու այս ձեռնարկին ի գլուխ հանման համար պէտք չկայ հարիւրաւոր արտասահմանեան ձեռնարկ յեղափոխականներու, պէտք չկայ որ անոնք ժողովրդին, ձառն խօսին կամ քերք հրատարակեն, այլ 5-10 անձնուէրներու, գիտակից, անխաբար ու բոլորանուէր գործիչներու գոյութիւնը բաւական է արդէն»:

Այո՛ մենք ալ ընդունինք թէ յեղափոխութեան յաջողութեան պայմաններէ մին տրամադրելի առատ դրամ ունենալն է: Բայց մենք կը կարծենք թէ գրամէն աւելի կարեւորը ժողովուրդին համակրանքը ու վստահութիւնն է դէպի յեղափոխական վարիչները: Եթէ այդ համակրանքը ու վստահութիւնը գոյութիւն ըստանայ, գրամը ինքնին և շատ գերութեամբ ձեռք կը բերուի Սակայն կերեւայ թէ Լ. Լարենց և իրեն համախոհ մէկ քանի ընկերները գրամէ զատ ուրիշ բանի կարեւորութիւն տուողներ չեն, և արտասահմանի մէջ բաղմամբ ընկերներ չունենալու իրենց բազմաքանակ ալ հաշուետուութենէ ու քննադատութենէ խուսափելու նախազգուշութեան մը հետեւանք ըլլալու է որ այսպէս կը գրէ՝«պէտք չկայ որ անոնք ժողով ընեն, ճառ խօսին կամ թերթ հրատարակեն...»:

Ալ ամէն բան պարզած է Լ. Լարենց, զաղտնիք չէ մնացած յայտնելիք: 5-10 հոգիով արտասահմանի հայ հարուստներէն միլիոններ ձեռք բերել ու է

միջոցով և ընկերական ժողովներէ ու քննադատութիւններէ զերծ մնալ:

Բայց եթէ միայն միլիոններով ազգ մը փրկել կարելի ըլլար, Պաղեստինի մէջ հրէական թագաւորութիւնը շատոնց վերահաստատուած կըլլար:

ԴԻՄԻՏ ՊՈԼՍՈՑ ԴԵՊՊԱՆԵՐՈՒՆ

«Միութիւն և Յառաջդիմութիւն» թուրք կուսակցութիւնը հետեւեալ յիշատակագիրը շարկած է Պոլսոյ դեսպաններուն, բարձր զահաժառանգութեան կարգին մէջ ու է փոփոխութեան դէմ:

Պարոն Դեսպան,
«Աշխարհի բոլոր երկրներուն պէս թուրքիան ալ պէտք ունի խաղաղութեան և կարգապահութեան, որպէս զի կանոնադրապէս զբաղի իր ներքին գործերով: Նեղութիւնները, անիրաւութիւնները, ամեն տեսակ թշուառութիւնները, որոնք կը զալարեն ու կը տանջեն թուրքիան, շարունակելով պահեն զայն կատարեալ անխնայութեան մը մէջ և կը կանգնեցնեն զարգացման ամեն շարժումը:
«Իրերու այս վեճակէն օտարափիկ կերպով կը տուէ Օսմանեան ժողովուրդը: Մեր երկրին մէջ առեւտրական և դրամական չահեր ունեցող օտարականներն իսկ կը փնտռեն այն կացութիւնը, զոր կը տեսնեն ներկայ ոէժիմը: Տեղացիներն ու օտարականները պարտաւոր են, ուրեմն կարգի եւ կանոնի բաղձալ:
«Ձեր Մեծութեանը յայտնի է, որ մեր երկրին մէջ գտնուող շարքերը յառաջ կուգան օրէնքներուն չը գործադրուելէն, ինչպէս նաեւ դարեւոր անապագայութիւններով նուիրագործուած կանոններու եւ սովորութիւններու անտես առնուելէն:
«Արդ, կառավարութիւնը ոչ միայն բան մը չը փորձեր կայսրութեան քայքայումը արգիլելու համար, այլ ինչպէս կը տեղեկանանք հաստատ աղբիւրներէ, մեր աւելի մեծ օրէնքներէն մէկուն զէմ դաւաճանելու պատրաստութիւնները կը տեսնէ: Մշտնջենաւորելու համար այն ոէժիմը, զոր Արդիւ-Համիդը իր անձին մէջ մարմնացուցած է, հարկ կը տեսնուի յաջողութեան կարգը փոխել նոր իշխանութիւն մը հիմնել զահաժառանգութեան»:

Թեմա իշխան Բերհանէդդին իր չորրորդ զաւակին: Այս նպատակին հասնելու համար Սուլթանին անձնուէրները չեն խղճահարիր օրինաւոր յաջորդը եւ ուրիշ զահաժառանգ իշխաններ, իրենց իրաւունքէն զրկելու եղանակն առնել:

«Կը հաւատանք թէ մեր պարտքն է՝ այս յայտարարութեամբ զգուշացնել ժողովուրդը իրեն սպառնացող վտանգէն: Հաւատարապէս կը հաւատանք որ մեր պարտքն է ազգարարել Ձեր մեծութեան, թէ այս տեսակ կամայական գործ մը, ուրիշներու հետ, միջազգային շահերուն խիստ փնտաւար հետեւանքներ պիտի պատճառէ:

Օրինաւոր գահին պաշտպանները ամբողջ պատասխանատուութիւնը Սուլթանին եւ երկազ-Քէօզլի անձերուն վրայ կը նետեն: Յոյցի մը պարագային մեր յանձնախումբը իր բոլոր ուժը պիտի գործածէ օտարներուն անձն ու իրաւունքը պաշտպանելու համար:

«Մենք հաստատապէս համոզուած ենք թէ խռովութիւններն արգիլելու եւ Օսմանեան կայսրութեան մէջ կարգ հաստատելու համար պիտի բաւէ ապահովել մեր անապագայութիւնները եւ հաւատարմաբար գործադրել գոյութիւն ունեցող օրէնքները, մասնաւոր 1876ի Սահմանադրութիւնը»:

ՊԱՐՍԻԿՆԵՐԸ ԵՒ ՀԱՅԵՐԸ

Պարսկաստանի մէջ նոր հաստատուած «Արդարութեան Տուն» անունը կրող մեծ ժողովին՝ որ մեծաւ մասամբ կրօնաւոր պատգամաւորներէ բաղկացած է, անդամներէն մին Հայու մը հետեւեալ կերպով խօսած է ժողովին տրուելիք դիրքին համար Հայոց մասին:

Հայերը այսուհետեւ պէտք է լինեն 50 տարի սրանից առաջւայ գրութեան մէջ, նրանք ինչպէս հնում սովորութիւն կար, պէտք է անձեռնադիւր օրերը տնից դուրս չգան, որովհետեւ այդ օրը նրանց հագուստները թրջուած լինելով կը քսուի մեր հագուստներին եւ հետեւապէս համաձայն շարիաթի օրէնքներին մենք կը մնալուք: Հայերը միայն զամայն եւրոպական տարազը թողնեն իր կողմ, ինչպէս առաջ էին հագնուած այնպէս էլ այժմ, հայերը ամենից առաջ եւրոպական շապոն գէն պիտի ձգեն եւ դրա տեղ պիտի դրածոն պարսկական գլխարկ: հայ կանայք պէտք է եւրոպական սրտէմով՝ զը-

լուսնները բաց առանց ծածկոցի դուրս
չ, քան փողոցները, որոնց չնորհիւ
պարսկեր իր նամազը անելից երբ իր
հայեացքը ընկնում է նրան, նա թող
նույն է նամազը եւ մեղքերի մէջ է
ընկնում նրանք պէտք է ծածկեն
սպիտակ կրտորից կարած չարաֆնէր,
եւ երեսները մեր կանաչ նման բու-
րանդով ծածկեն: Տան դռները պէտք է
փոքրացնեն, նրանք մուտք մասնակցից
մեծ դռներ ինչու պիտի ունենան,
հայերը կտուրները չը պէտք է որ ման
գան, քանի որ մեր շարժաթով մեր
կանայք պէտք է իր ամուսնու եւ մօտ
ազգակիցների աչքից բացի ուրիշ չե-
րենայ մինչդեռ հայերը նախքան մուտք
ման գալով հակառակ չերթալի, մեր
կանայք տեսնում են:

Շահին չնորհած նոր սահմա-
մանադրութեան հիման վրայ
ընտրուող պատգամաւորներուն
մէջ եթէ այս աստիճան քառա-
կուսի գլուխներ շատ կան, Պարս-
կաստանը աւելի պիտի յետադի-
մէ, և անգամ մըն ալ պիտի ա-
պացուցուի թէ տգէտ ու ան-
պատրաստ ժողովուրդի մը սահ-
մանադրութիւն տալը հաւասար
է 2 տարեկան տղու մը ձեռք
ածելի տալու որով ան նախ իր
մատները կը կտրտէ:

«Թանձի մէջ կը կարգանք»
Թէհրանէն ստացուած վերջին
հեռագիրները կրտսն թէ Շահի
առողջական վիճակը կայուն է,
բայց վախճանը անմիջական կը
համարուի միշտ:

«Ըստ «Տէլլի Մէլլի» թղթակ-
ցին դահաժառանգը Աղգային ժո-
ղովին ղրկած է հրովարտակ մը
որով սահմանադրութեան մասին
իր անձնական կարծիքը բացատ-
րելէ յետոյ, կառավարիչ ձեռա-
կոյտի մը կազմուիլը, որ բաղ-
կանայ 60 անդամներէ որոնց 30ը
պաշտօնեաներէն առնուին, 20ը
Աղգային ժողովոյ անդամներէն և
10ը արքայական ընտանիքի գեր-
դաստանէն: Բարենորոգման բո-
լոր օրինագիծերը ձեռակոյտին

պարտին ենթարկուի:
Աղգ. ժողովը երեկ ամբողջ օրը
նիստ բրաւ խորհրդակցելու հա-
մար այս առաջարկի մասին: Ե-
րեւելիները կարծիք չի յայտնե-
ցին, բայց Սէյիտներէն ոմանք
որոնք ինքզինքնին մարգարէին
սերունդէն առաջ եկած կը հա-
մարեն, զայն ծաղրանքներով ըն-
դունեցին, յայտարարելով թէ
բան մը չեն կրնար սպասել ձե-
րակոյտէ մը որուն մէջ կառա-
վարութիւնը մեծամասնութիւն
պիտի ունենայ:

«Աղգ. ժողովը պարտէր ամբողջ
գիշերը նիստը շարունակել զա-
հաժառանգ իշխանին տրուելիք
պատասխանը որոշելու համար:

ՅԱՆՈՒՍԱԿԱՆ ՎԵՂՏԻՔ

Մեր ընթերցողները կը յի-
շեն թէ պուլկար կառավարու-
թիւնը որոշած էր 500,000 ֆր.
յատկացնել յոյն հրոսախուժերէ
Մակեդոնիոյ մէջ քնստուղ պուլ-
կար գիւղացիներուն: Սօպրանի-
յէն եւս վաւերացուած է այս
որոշումը:

Լոկ մարդասիրական բնոյթ ու-
նեցող այս որոշումը չարամիտ
նենգութեան մը առարկայ ե-
ղած է Հէլէն կառավարութեան
արտաքին գործոց նախարարու-
թեան բերանը եղող Պիլլըքի
տ'Օռիսն թերթին միջոցաւ, իբր
պուլկար յեղափոխականներուն
յատկացուած գումար մը պաշ-
տօնական Պուլկարիայէն: Բայց
աւելի զգուշիւ կայ, յոյն պաշ-
տօնակիցները այդ ցեղին յատուկ
ֆանատիկութեան գերազանց
մէկ նոր նմուշ տուած ըլլալու
համար իր զրպարտիչ քաջքշուք-
ներուն առարկայ ըրած է նաեւ
հայ հայրենասէրները և մասնա-
ւորապէս Անդրանիկը: Տեսէք ինչ
կըսէ այդ յոյն օրկանը:

ցազանջեց.

— Աստուծոյն... ես երբէք կեանքու-
րի մ'աղջիկ ըլլալէ չեմ դադարած: Գե-
րեզմանիս ցուրտ հողին տակն անգամ
կեանքու պիտի մնամ:

— Ինձի նայէ՛, նուրբմէ՛, ինչու
ատանկ պարագայ խօսքեր կը նետ
ընդհատեց ձերունին: Եթէ կեանքու
յիւր մինչեւ հիմակ, ինչ պիտի ըլլար
... չէ՞ որ աստիկ պերճանքներով ի
ապարանքին չուք իսկ չի պիտի տես-
նէիր... չէ՞ որ աստիկ կեանքի մը ե-
րեսը չի պիտի ունենայիր: Գիտցիր որ
միւսիւմանի մը հաւատքը ճշմարիտ
հաւատքն է ու զոնք զայն ընդունած
ըլլալուդ համար շատ բաղդաւոր եղած
ես: Ինչ է կեանքու... ինչ է անոր
հաւատքը: Բոլորովին սուտ ու փուռ
բաներու վրայ կրօնք մը հիմնած են
ու կռապաշաներու պէս աղջիկներով,
մարդերով ու գեղեցիկ կիներով ըն-
ցուցած են իրենց աղօթատեղիները:
Մինչդեռ Աստուած ատանկ աւելորդ
բաներ չուղեր: Սա ալ գիտցիր որ փա-
շան, երբ կեանքու անուն կուտայ

«Վէշէրնա Բօլթա»-ին օգոստոս 10
թիւին մէջ ահա այս տողերը գրուած
էին: «500,000 ֆր.ը գործածուիլ ըս-
կրած է. Պօրիս Սարաֆով եւ ուրիշ
կուսակցականներ կը մանեն Մակեդո-
նիա: Բաց աստի, կը մասնաւոր
քաղաքիւ հայերու հոս հասնելը ո-
րոնք ուղեւոր կը չինեն... Ի մէջ
այլոց հոգեկաւոր պետ Անդրանիկը
Սօֆիա եկած է Պուլկար եւ Ռուսի-
էն գործակալներու հետ բանակցելու հա-
մար, որոնց հետ սահմանը պիտի անց-
նի»:

Նախ փութանք ըսել թէ Վե-
շէրնա Բօլթան ոչ իր այդ թուով
և ոչ ուրիշ ու է մէկ թիւին մէջ
վերոգրեալ իմաստով բան մը չէ
գրած: Հետեւաբար բոլորովին
վրան բաց սուտ մըն է յոյն պաշ-
տօնակիցներին ըսածը: Այդ թեր-
թի այդ տողերուն մէջ յունական
կեղծիքին հետ յունական աւան-
դական հայատեցութիւնը միա-
տեղ կը պատկերանայ, երբ հա-
սարակաց թշնամի թուրք կա-
ռավարութեան հացին իւղ քսող
իրենց զլուելի ազգամուրական
վէճերուն մէջ կուզեն հայուն
ալ միտք ծածկել:

Իսկ իբր հայ մակեդոնական
խնդրին մէջ մեր կարծիքը եր-
կու բառով յայտնելու չենք վա-
րանիր հոս, առանց վերադա-
հուլեան ըսելով թէ, մեր հա-
մակրանքը այն մակեդոնացի հայ-
րենասէրներուն հետ է, որոնք
«Մակեդոնիան մակեդոնացեաց ը-
նելու» սկզբունքին համար կը
կռուին: Բայց միեւնոյն ատեն
հայերս Մակեդոնիոյ սահմանե-
րուն վրայ բնաւ գործ չունինք
այժմ, քանի որ մեր վէճքը այդ
կերպով չէ կարելի բուժել, այլ
աւելի կսկծացնել:

Վան եւ անոր գիշերը
դրամ փոխադրել փախագողները
բող զիմեւ մեզ, Պաշտօններ դի-
րամուտելի, անպաշտան փախ-
նորիւն եւ ապահովութիւն:
Վանա Թ. Կ. Ճակիկեան

քեզի, ո՛չ թէ ատելի եւ անոր, այլ
կը ծաղրէ որ զոնք ալ ըսես օր մը.
«Ես կեանքու մը չեմ... ես միւսիւ-
ման մըն եմ...»:

— Ես կեանքու չեմ... ո՞վ պիտի
ըսէ ատելի... ես... օ՛հ, անկարելի
է: Գիտցիր որ լեզուս բերնիս մէջ
պիտի ջորայ, եթէ ատանկ խօսք մը
հանելու ըլլամ:

Մանկամարդ աղջիկը վերջացուցած
չէր իր խօսքը, երբ սպասուհի մը ներս
եկաւ ու ձերուներին ըսաւ թէ ֆաթի-
րը կսպասէր սրահը: Եւ որովհետեւ
Փուտա պէյ չափազանց մտերմիկ եղած
էր ֆաթիրին, առանց սպասելու սրա-
հը գնաց:

Աւագակապեալ դառն Ժպիտով մը
բարեւեց ու հետեւեցաւ ձերունի Փու-
տա պէյին:

— Այսօր կրնանք բաւական ատեն
տեսնուիլ, նկատեց ձերունին, ընկեր-
ներս վարն են:

— Խիստ լուր, միմիջեց Աւագակա-
պեալը:
Դանիշին ճիշտ դէմը սենեակ մը

ՈՌԻՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Էջմիածնայ գաւառապետ փոխ-
գնդապետ Էնկէլը դեկտ. 8 ին
Վօրօնցով արձանին մօտ ատրճա-
նակի երկու հարուածով ծանրա-
պէս վիրաւորուեցաւ և Տիգրիսի
Միջախեան հիւանդանոցը փո-
խադիւրեցաւ:

— Տուժայի անդամոց ընտրու-
թիւնները տեղի պիտի ունենան
յառաջիկայ յունվար 12էն յետոյ.
Իսկ մինչեւ այդ թուականը պատ-
րաստուած պիտի ըլլան ընտրո-
ղաց և այլ ցուցակները, և մին-
չեւ փետր. 5 պատուիրակներու
ընտրութիւնները կատարուած
լինցած պիտի ըլլան: որմէ յե-
տոյ այդ պատուիրակները պիտի
գումարուին Պետական Տուժայի
անդամները (պատգամաւոր կամ
երեսփոխան) ընտրելու համար:

— Նօպէլի ներկայ տարւոյ մըր-
ցանակաւ յունվար 12-ը կատար-
ուած և խաղաղութեան համար
յատկացուած մրձանակը տրուած է
Ամերիկայի Նախագահ Բուզլէ-
տինանոր ուստաւորական հաշտու-
թեան կնքման գործին մէջ կա-
տարած հաշտարար միջնորդի ազ-
դեցիկ դերին համար:

— Տիգրիսի վաճառականները
խնդրագիր ներկայացուցին եւ
նահանգապետին, ի նկատի ունե-
նալով թէ յաճախ սպառնական
նամակներ կը ստանան, որոնց
մով անյայտ անձեր իրենցմէ դը-
րամ կը պահանջեն, խնդրեցին
հսկող ոստիկաններ յատկացնել և
իրենց զէնք պահելու ու կրելու
իրաւունք տալ:

— Տուժայի նահանգէն առնը-
ուած հեռագիրներ կիմացնեն թէ
այդ նահանգի շատ մը տեղերը
գիւղացիներու անկարգութիւն-
ները վերսկսած են: Կալուածա-
տէրերը կը սպանեն, անտառը
և դաստակերները կը հրդեհեն:
Խաղախներ զրկուած են այդ դա-

կար, որ յատկացուած էր ներքինե-
րուն, իբր ժողովատեղի երկուքն ալ
հոն մտան:

— Շիրակը, երկու օր է որ մամը-
տուքներու մէջ մնացի, ըսաւ ձերու-
նին: Կարծեցի թէ հեռացաւ քաղաքէս
առանց «մնաք բարով» մը ըսելու:

— Ո՛չ, տեղ մը չը դացի. ընդհա-
տեց Աւագակապեալը. բայց այս կող-
մերը չը չկրցայ գալ:

— Ա՛խ, բարի ֆաթի՛ր, երբեմն կը
պնդէիք թէ կինն որ թշուառութեան
մէջ անցուցած կեանքը պզտիկ երջան-
կութիւնով մը կը հոռնայ, վրայ բքբաւ
ձերունին:

— Միթէ՛ ատանկ չէ:

— Ամենեւին:

— Ինչու համար:

— Անոր համար որ կնոջ կեանքին
մէջ չեմ տեսնիր ատանկ փոփոխու-
թիւն մը: Ընդհակառակը՝ կինն է որ
իր կեանքը չի տար ոչ մէկ երջանկու-
թեան... կինն է որ ճշմարիտ հաւատ-
քի մը կը կապուի ու անոր բոլոր
զրկանքներուն իր անձնութեանը

Ա. ԵՐՏԱՆԵԱՆ

39

ԱՒԱԶԱԿԱՊԵՏԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

(Շար. նախորդ թիւէն)

ՀԱՐԵՄԻՆ ՄԵՋ

— Ըսել կուզեմ թէ՛ չեմ կրնար սի-
րել փաշան, քանի որ անարգանքով
մը ինձի կեանքուրի աղջիկ անունը
կուտայ:

— Է՛յ, դուն ինչու կը ցաւիս...
չէ՞ որ կեանքուրի աղջիկ մը ըլլալէ
դադարած ես:

Մանկամարդ աղջիկը չը կրցաւ համ
բերիլ... իր հոգւոյն պոթկացումը,
եղկորոկանացած ամպի մը որոտումին
պէս, դուրս ժայթքեց բերնէն ու բա-

ւառները :

— Բեդէրապուրի . գործաւորներուն վիճակը տխուր է այս միջոցիս . որովհետեւ անգործ մը նացողներու թիւը օրէ օր աճելու վրայ է : Վերջին ամսոյ մէջ 21 գործարաններ իրենց գործաւորները արձակած են , նոյնպէս ալ Վարչաւայի և Մօսկուայի երկաթուղիներու պաշտօնեաները :

— Զէրնիքով նահանգի ընդհանուր դատախազը դատական նախարարին իմացուցած է թէ գիւղացիները կալուածատէր Մօնտօլիչը սպաննելէ յետոյ կը ըստպառնան նաև կոտորել ըստ միւս կալուածատէրերն ալ :

— «Ռուս ժողովրդի դաշնակցութիւն» անուն յետադիմականներու ընկերութիւնը Օտեսայի մէջ բայարձակ կերպով կատաղի կռիւ մղել սկսած է գործաւորներու դէմ : Նաւահանգիստի գործաւորները գործադուլ յայտարարելուն պէս , այդ «Ռուս ժողովրդի Դաշնակցութիւն» կոչուող վոհակը անմիջապէս նաւահանգիստ երթալով , յայտնեցին թէ իրենք կը բանին անոնց տեղը : Այս կերպով ըստ Նովոկ Վրէսիակի գործադուլը խանգարուեալ է , որուն համար կը հրճուին ու կը պարծենան յետադիմականները :

— Կոմս Ալէքսիս Իգնատիւզը սպաննող երիտասարդը ցարդ չէ յայտնած իր անունը , միայն ըսած է թէ ինք ընկերվար յեղկազմակերպութեան կորմէ ըստանձնած է այդ տէրօրիստի դերը և ուրախ է որ հասած է իր նպատակին : Իգնատիւզ յետադիմական գաղափարի ծառայող մը ըլլալով միատեղ , կը կարծուի եղբի թէ նախարարապետ կարգուի :

կը խտտանայ :

— Զեմ կարծեմ... ըստ իս , կինը տկար արարած մը ըլլալուն , կաթիլ մը արցունքին մէջ ինչպէ՞ս կրնայ ամբողջուիլ , այնպէս ալ Ժպիտի մը նը չոյլը կրնայ ամեն բան մոռցնել տալ իրեն :

— Ահա այդպէս չէ... որովհետեւ աչքին առջեւն է : Հարեմանոցին մէջ կեանքի մը աղջիկը կայ , որուն ծընողը կարօտ է եղած օրուան հացին : Այս մանկամարդ աղջիկը գրէթէ գոհարեղէններու մէջ , գարգարանքներու մէջ , մէկ խօսքով՝ երջանկութեան մէջ կը գտնուի : Եթէ գրախառն երթար , այնքան հանգիստ կհանք մը ու գործիւնքներ պիտի չունենար : Սակայն , եկու՛ր տես որ ամիս մընէ անոր աչքերէն՝ արցունք , արտնէ՛ն՝ հառաչանք ու հոգիէն՝ դառնութիւն չը գաղթեցաւ : Բոլոր տե՛ղ կը համոզմ գինքը , փուռ տե՛ղ իր խաբէական կրօնքին վրայ կը խօսիմ... անկարելի է , չը կրցի իր հոգւոյն մէջ փոփոխութիւն մը մացու-

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամերիկայէն ստացուած նամակներ կը տեղեկացնեն , թէ այդ երկրի սէջ մեծ սւժ ստացող Վեր շնչակ կուսակցութեան 15 մասնաճիւղերը և ուրիշ շատ մը խումբեր ու կուսակցութեան ընտր գիտակից անդամները բոլոր բարձած են կեդրոնին և վերվերս Եդիպտոս գումարուած Պատգմ. Ժողովին դէմ , զոր «Արդունեան Ժողով» կանուանեն : Նաև հաղորդուած են ուրիշ շատ մը մանրամասնութիւններ զորս այժմ հրապարակ զենել անհարկի կը նկատենք : Եւ կը մախթենք որ շնչակեան նախկին պառակտման ամենավատ հետեանքները չը կրկնուած , համաձայնութիւն գոյանայ ազգային շահը առանց վտանգելու :

— Ս. քաղաքէն մեզ շրկուած է հրատարակելու խնդրանք նամակ մը , որով կը հաղորդեն թէ , Հ. Յ. Դ. անունով նամակներ ցըրուած ըլլալով , հիւթական կարողութիւն ունեցող մարդիկներէ 100-300ական ֆր. կը պահանջուի : Ժողովուրդը մեծաւ մասամբ «համեմալանցեք որ տանք» կը պատասխանէ ու կը մերժէ կըսէ նամակագիրը :

— Շումլայէ պատրիարքարան դիմելով խնդրած են որ Հոգևոր հովիւ Տ. Եղնիկ վարդապետը օր առաջ շրկուի , որովհետեւ տեղոյն կրթական , եկեղեցական ու ազգային ուրիշ կարգ մը խնդիրներ երեսի վրայ մնացած են եղեր :

— Հաստատած ենք թէ Կաթողիկոսական նուիրակ Տ. Տաճատ վարդապետ Պուլկարիոյ սահմաններէն դուրս կը գտնուի ժամանակէ մը իվելի և վերադարձը անորոշ է :

Եկու՛ր Զիմակ ի՞նչ կրեստ ասոր... ու՛ր է , ի՞նչու երջանկութիւնը խաւարի մը պէս կերել... ի՞նչու անցեալ զըրկանքը չը մոռնար ու ապարանքը գերեզման մը կը նկատէ :

— Կեանքի մը աղջիկ , ըսի՛ր , բացառանքեց աւաղակապետը բոլորովին ապուշ ձեւացնելով ինքզինքը :

— Այո՛ :

— Միթէ՞ փաշայի հարեմանոցին մէջ կեանքի աղջիկ ալ կը գտնուի :

— Հարկա՛ւ :

— Զեմ հասկնար... այդ կեանքի աղջիկը միւսիւրմաններու հաւատքը չընդունած ինչպէ՞ս մեր ապարանքներէն ներս կը մտնուէք :

— Ատիկա փաշաներուն համար չէ... ընդհանրեց ծիրունի մուստ պէ՛ն դառն հեղուկութեամբ մը : Ըստ իս , կեանքի մը աղջիկը երկնքի հօրին ալ ըլլայ , նորէն արժէք չունի , քանի սր իմ տանք մէջ հաց կուտէ ու կը նախատէ ճշմարիտ միւսիւրմանութիւնը : Միթէ՞ մեր մէջ գեղեցիկ չըկայ :

— Այդ կեանքի աղջիկը քաղաքացի է :

ՆԱԽԱԿԱՏՈՒՓ

ՊԵՂԱՏ Կ. Մարտիրոսեան — Զերթերթը կանոնաւոր կը շրկուի նոյեմբ. 1էն իվեր սա հասցէով սրո. Բոհենյի քաղ. նո. 59 : Եթէ հասցէին մէջ թերութիւն կայ , ուղիղ իմացուցէք մեզ որ չսկենք :

— Գիւղերը գտնուող կարգ մը բաժանորդներէ կը խնդրենք որ իրենց պարտքը շրկեն ընդ փոյթ :

— Մ. Ս. Եւ Վ. Ս — Գիւղէն քաղաք կիջնաք եւ առանց ձեր պարտքը մեզ վճարելու կը վերադառնաք : Ինչու այս պարտադանքութիւնը :

ԾԱԽՈՒ ԳԻՐԳԵՐ

ԹԻՊՈԳՐԱՏ Ա. հատոր (162 էջ) 1 ֆր. Բ. » [433 էջ] 2 ֆր. ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ կամ ՄՐՄՈՒՆՁ ՀԱՅԿԱԿԱՆ երկրորդ անգամ տպագրուած եւ ճոխացած , Գին 1 ֆր. ՆԵՏԱ կը պատկերացնէ Պուլկարներու նիստ ու կացը ու թուրքերէ կրած տառապանքը անոնց ազատութենէն առաջ . Գին 50 ամսիկ :

ՀԱՅԻՆԵՆԻՔԻ ՁԱՅՆԵՐ Պատկեր մը Տաճկահայաստանի իրական կեանքէն : Զեղչեալ գին 1 ֆր. Այս գրքերը ստանալու համար գիմել Վ.Ռ.ՆԱ. «Իրաւունք» ի խմբագրութեան :

ՀԱՍԻՏ ՎԵ ԹԻՒՐԲԵՐ

Վաթանդէսի թիւքեր թարագրուած են չորս օրուանոյ պիւր գաշ նուխտէ էվրագ իտարէխանէմիզէ կէսնտէրիմիչ տիւր : Սօն տէֆա կէլէնլէր Սուլթան քիւ չիւկ էվրաշէր թախթը Եսլթանաթա վարիս իտէմէզ իտտասսընտա օլուպ , չէրան , նիզամէն վէ մէտէնիյէթ իտթի իտարընտան պիւր չօգ իթիւրաղաթտա պուլիւնիյօր : Վէ պիւր ախէրէ՛ «միւթալէաթը մախսուսէ» սէրլէվիսսը իլէ աթիւտէք շայանը սըգգաթ սաթըրլարը իվալէ իտէյօր :

«Տէվլէթի ալիյէնի օթուզ սէնէտէն պէրու խաթա պիւր բօլթիգա թէտիւրի իլէ բէք միւշքիւ պիւր հալտա գալտըրը միլլէթ պիւրիյօր : Ապ-

— Այո՛ :

— Այո քաղաքէն :

— Ո՛ր , ուրիշ քաղաքէ մը բերուած է :

— Խիստ լաւ . չը կրցա՞ք համոզել զինքը որ միսիւրմանութիւնն ընդունի :

— Ամենեւի՛ն... «Ես կեանքի ծնած եմ եւ կեանքի պիտի մեռնիմ» կըսէ ու ամեն ատեն արցունքներ թափելով կանցունէ :

— Փաշան կը սիրէ՞ զինքը :

— Ամենէն աւելի այդ կեանքի աղջիկն է սիրելին :

Աւաղակապետը խորին տրտմութեամբ մը հառաչեց ու ըսաւ :

— Իրաւ որ այդ տեսակ աղջիկ մը շատ հազուագիւտ է իրական սեռին մէջ : Գրէթէ առաջին անգամն է որ կը հանդիպիմ առանկ արարածի մը : Այս խաբէքս ամեն կողմը տեսնուած է որ կինը պերճանքներու մէջ հաւատքն ալ կուրանայ , խոստումն ալ Զարմանալի է որ ասանկ հոյակապ ապարանք մը տիրուհին դառնայ այդ աղջիկը , բայց մերժէ անոր երջանկութիւնը վայելե-

տիւլ Համիտին աղլընա էստիկի կիպի սէրպէսթ վէ դատարանէ հարեթթի թարիխի միլլիմիզտէ պըրագաղը գուլմ վէ ըզաղըրապ տէնէթլէրի պիւրիմ իչիւն նէ գատար եասլը վէ իւրքիւնձ իսէ՛ թարիխի ուսուսիւրի մէտէնիյէթտէ տախի օ՛ գատար չիւրքին վէ նէֆրէթ իթտիրիճի տիւր : Մէտէնիյէթ տիւրեհասընն «գըզըլ բատիչան» լագապը իլէ եաս իթտիկի պիւր դալիմ 30 սէնէլէրտէն պէրու միլլէթիմիզի հէր նէվ ֆէլագէթ ու սէֆալէթէ տիւշար իթմիշ իքէն նիհայէթ էօլէճէկիւնէ եագընտէ վաթա-նըմըզը քիւլ քէօմիւր իթմէկէ շալը չիւրի Օ՛ վաթանի զաթէն բէրիչանի հալ իչիւնտէ էսկի պիւր մէզարա տէօնմի : չի :

«Միտհատ փաշայը ալտատարագ 30 սէնէ էվլէլ սալթանաթա կէչէն Ապտիւլ Համիտ՝ գապուլ վէ թաստիգ իթտիկի Գանուշը էսասիւր լաղվ իթմէնին շարէսին տահա օ վագըթ տիւշիւմիւլ վէ Գանուշը էսասիւրէ բատիչանը մուգատտէս վէ դայըր մէսուլ օլտըղընը գայտ իթտիւրմէկէ մուվաֆաղ օլմուշ ըտըր իչտէ Գանուշտաթի պուլ դայըր մէսուլիյէթի շահանէ տէկի՛մի տիրքի՛ էվլէլա միլլէթին հուրիյէթ բէրվէրանը սօնրատա վաթանըն հայաթը ալիհինէ թէվէտէիւ իթտիւր Պէօյիւ տէվլէթիւրտէն պիւրի սայըլան տէվլէթի ալիյէնին թապիւր սէրվէթ խազիւնլէրի իլէ էվրոթա , Ասիա վէ Աֆրիգա գըթալարընտաթ մահսուլլը վէ կէնիւ մէմալիքին հիւր վէ մէսուլ օթուզ տէօրտ միւրիոն երկիտին 30 սէնէ էվլէլի հալլէրի իլէ օն սէքիզ միւրիոնա թէնզիլ իտէն պուլ կիւնքիւ բէրիչան հալլէրինի տիւշիւնմէքտէ նէ թագաթսըզ քէտէրլէր հոսս իտիւրիւր : Աղլանաճագ պիւր հալ տէկի՛մի միտիւր քի Ապտիւլ Համիտին թախթա օթուրտըղը զէմանլէրտէ տէվլէթի Ալիյէնին էն կիւզէլ վէ էն պէօյիւկ պիւր վիւլալէթի իքէն՝ սօնրաթի դատարար իտարէտէ տէվլէթի Ալիյէնին օնտան տահա մուշիւմ պիւր վիւլալէթի ալմայա շալլան պիւր տէվլէթ թէտիւր վէ թէրաղըր իթմիշ պուլուլուսուլ վէ տահա տիւնքիւ թունա վիւլալէթի իքէն պուլ կիւնքիւ Մաթթիւնիյալը էլիմիզտէն ալմարա շալլան պիւր Պուլկարիտան , էվրոթատաթի վիւլալէթի իթմիզի սէնէլէրճէ գանլը վուգաթ իչիւնտէ պըրագաթսընտէ՛ պիւր հալլէն բէրիչանի իտարէմիզտէք սէֆալէթ վէ թէրաղըրըղըղը հոսս իթմէյօր կիպի կէօրիւնէյիմ : Ալթըր եիւզ սէնէլիք ճանսիւրբէրանէ

լու բաղդը , մէրժէ կատարեալ հանդարտութիւնը , մերժէ պատիւներու մէջ ապրիլ... Ո՛վ գիտէ ի՞նչ արտի հոգի կապ մը կայ , որուն կը ձգտի , ի՞նչ հոգեկան հսկում մը կայ , որ թափանցած է անոր էութեան մէջ... Ասիկա գաղափար մըն է , իտարագաւոր երեւոյթ մընէ զոր Աստուած միայն կը տեսնէ : Որովհետեւ սիրտ ըսածդ երբեմն անհաւան է , ինչպէս անծայրածիր ովկեան մը , երբեմն հիւլէ մը՝ որուն վրայ կաթիլը տեղ չունի :

— Կուզէ՞ք տեսնել զինքը , հարցուց Յոնատ պէյ :

— Եթէ արգիլուած չէ , ամենայն սիրով :

— Զեղի համար չը կրնար արգիլուած ըլլալ... բայց աւելի տղէկ է գաղափար մնայ :

Ու ներքինին առաջնորդեց զինքը Նուրիմէյի առանձնարանն , որ կը գրտնուէր պարտէզին յետնակողմը , ճիշտ Վարագայ լեռներու հանդէպ :

(Շարունակելի)

սայ ու հիւսիս իւր թէնսիս իտէն պիւր
սալմանսթըն հէյէթի մուսալմանսթընի
30 սէնէլիք հիւսիսիւմէթի էսնասընտա
եարը եարըյա մուզմէհալ վէ բէրիշան
իտէն Ապոհիւ Հասիտին թա թունա
պոյլարընտան Հասիշիստանլարա գա-
տար թարմա տաղըն իթտիկի Պոսնա
Հէրսէլէր, Թէսալիալար, Կիրիտէր
Մըսըր վէ Կըպըրըլար կիպի մուհիմ
գըթալարը վաթանտան ալըրտըղընա
միւքեաթիսթըն ուսնազ քի ուսուլի
վէրսանթիսթըն, սալմանսթըն թէպ-
տիլինէ ֆըրըլտազ չէվիթէն էրպապը
իթիսաթ, իզգէթի վիճտանը միլլէթ վէ
անքեամը գանունիյէյի հիշիթ մէրթէ-
պէսինտէ թանքիթ իտէրէք, հագգը սալ-
թանաթը Ապտիւ Հասիտ ուղլունա պա-
ղըշլամալը ազմ իթմիշ Էլան Ենմէն
իսթիւլլարը, Արնալուսլըզ ըսեանը,
Մաթլթոնիսթըն հալը օրթատա տու-
րուր իքէն նէ հարիսանէ հայասըղըզ
նէ պիթիթուր ճէսարէթ տիթ քի՝ հիշ
պիրինտէ պիթ էնտիլէի մէսուլիյէթ
պիլէ կէօրիւմէյօր, Միլլէթ պէգաի
հայասընտան էմին ումազ վէ հէնուզ
էլտէ պուլընտան մէմալիթի Օսմանիէի
ստալթիսթիթ, զուլմ ու սէֆալիթ
վէ ըզտըրապ իւզիւնտէն զայպ իթմէ-
մէք իշիւն պու ճէսուր ալըազլարըն
մէրամը խընալէթիթիթիթիթիթիթիթ
լընտան մանվ իթմէք վէ էրպապը ճէ-
սարէթի ճէզալանտըրմազ խուսուսըն-
տաթի թէտպիլիթի շաղարը տըզգաթա
տլմազա մէնպուրիյէթը գաթիյէ հըսս
իտէյօր:

Իրաւունք. — Պու հըսսըն իճրասընա
պագալմ. հալընը սէօզ իւէ բիւաթ
բիշմէլ:
Եւ՝ Ֆիլիպէտէթի «Էհ Կալի», պու
պէնտի օգու քի գալմասըն պէյնի
խալի:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

Թիիթիթի

Էվրոքա պէօյիւկ տէվլէթլէրմ
Սթանպուլ պօղազլարընտան կիճէ
վաթօր կէշիթմէք իշիւն Պապը
Ալիտէն միւսաատէ թալէպ իթ-
տիլէր, Թիւրք հիւքիւմէթի տէվ-
լէթլէրին պու թալէպիլի ըհտտ
իթմիշ տիթ:

— Էրղըրուլըն իսլամ վէ էրմէ-
նի էհալիսի թարաֆընտան պիւն-
լէրճէ իմզալարլէ պիթ պէյան-
նամէ Սուլթանա կէօնտէրիլիշ
տիթ, իշպու պէյաննամէ հագսըզ
վէ ալըր վէրկիլէրէ, եանի վէր-
կիի շալսիթ վէ պէօյիւկ հայվա-
նաթ վէրկիլէրինէ գարշը բըթ-
թէսթ իթմէքլէ տէյօր, էկէր պու
եէնի վէրկիլէրի թահսիլ իշիւն
գալբըշըլըր իտէ, էհալի տիկէր
վէրկիլէրի տալի էստէմէյէճէք
հիւքիւմէթի պիւթիւն մէմուր-
լարընը գօլմազա, Պու հարէքէ-
թի իսթիլալքեարանէ ումուի-
յէթ քէսպ իթմիշ ումազլէ թիւրք
թէվարիլիսիտէ պիթիթիկ վէ էն
ալըր պիթ վազաա ատտ օլունի-
յօր:

— Ալման Գրուպ ֆապրիգասը
նա սըրարըշ օլընտան մուգարբէր
աթէշլի թօրլարըն պիթ ան էվ-
վէլ հազըրլանմասը իշիւն ֆապ-
րիգայա էմը վէրիլիշ, իշպու

ֆապրիգա Ձիլի հիւքիւմէթի ի-
շիւն հազըրլանմըշ օլան էսկի ու-
սըլ թօրլարը թիւրքիյա սիւր-
մէք նիյէթիստէ իմիշ իտէտէ, ի-
շի հիւքիւմէթ տույուպ իսթար
իթօիշ տիթ:

— Վիւքէլանըն տէկիշիլէճէկի
էվրազը հալմաթիս եազիյօր սատ-
րազամ Ֆէրիտ բաշա եիւլտէն
տէօնմիւշ, մէարիֆ նազըրը Հա-
շիմ բաշա սատրազամ օլաճազ վէ
պահրիէ նազըրը ճէլալ բաշա
տալի մէարիֆ նազըրը թային
օլաճազ տէյօրլար:

— Վիւքէլա մէճիլի իթալիա
խարիճիէ նազըրընըն նութըն-
տան բէք միւթէէսիթ օլմուշ տըր-
զիւրա տէմիշ տի քի էկէր թիւր-
քիա գըթասընտա հալը հազըրըն
մուսաֆազասը միւքիւսիլ օլուր
իտէ, Աւստրիա վէ իթալիա տէվ-
լէթլէրի իթիթիթազէն՝ թիւր-
քիանըն էվրոքա գըթասընտաթի
էյալէթլէրէ՝ մուզթէզիյաթը
միլլիյէյէ կէօրէ՝ իսթիլալիյէթ
(օթօնօմի) վէրմէքլէ մէսէլէի
հալլ իտէճէքլէր, Թիւրք վիւքէ-
լասը պու սէօզտէն իահաթընը
զայպ իթմիշ օլուպ, չու գանտա
տըր քի տէվլէթլէր Մաքէ-
թոնիա իշիւն պիթ խրիստիանը
ումուի վալի նասպ իթմէք վէ
հէր պիթ վիւլայէթի վալիլէրի
նէզտիլնէ պիթիթ խրիսթիանմուս-
վի թայինէյլէմէք իշիւն իթ-
թիթազ իտէճէքլէր:

— Ենմէնտէն սէրասքէրէ բէք
ֆէնա հալմաթիլէր կէլմէքտէ
տիթ, Ֆէյլի բաշանըն թահտըզօ-
մանտասընտա օլան թիւրք օր-
տուսընըն պիթ գըսմը՝ ըսեան
բէյիսի Մահմուտ Եահեստան
մուհասէրէ խիլմիշ վէ չօզ թէլէ-
ֆիաթ վէրտիթտէն սօնրա թէս-
լիմ օլունմուշ, Ֆէյլի բաշա տա-
լի Սէնաստա իհաթէ ալթընտա
օլուպ աճըզ թէհիլքէսիստէ տիթ:
Սթանպուլտան 20000 քիշի իմ-
տատ իսթէյօր:

— Սէլանիքտէն Էնուէ. Պէլթէ
պիլտիթիլի վէ պուրաճա
թապիթ օլընտըղը իւզրէ, Մա-
քէթոնիա գօմիթէսիլին էն թէ-
հսիլիլ բէյիլէրինտէն պիթի օ-
լան Գաբիթան Սթօեան թիւրք
հիւքիւմէթիստէն ըըշվաթ ալա-
րազ քէնտի արգատաշլարընը է-
լէ վէրմիշ տիթ, գօմիթէնի պիւ-
թիւն քեազըտլարընը թէսլիմ
իթիլիշ օլմազլէ թիւրք հիւքիւ-
մէթի գօմիթէ ազալարընը էլէ
կէշիլմիշ քէզա խային Սթօյան
զապիլիյէլէրին էօնիւնէ տիւշիւպ
գօմիթէնի սիւհա տէրազիլէրի-
նի կէօսթէրմիշ:

Հիւլմի բաշա Վթօյանա խաֆի-
յէլիք մէմուրիլէթի վէ 500 լի-
րա վէրմիշ տիթ, Ֆազաթ Սթօեան
սիւհա եէրլէրինի կէօսթէրմէք
իշիւն զապիլիլէր իլէ պիթ օր-
մանտան կէշէր իքէն, ալթըլան
պիթ գուրշուլ իլէ ճէզաի սէզա-
սընա նայիլ օլմուշ տէյօրլար:

Տ Ա Խ Ի Լ Ի Է

Պուլկար միլլի պանգասը 10
ֆր. կիւմիւշէ պէտէլ եէնի գալ-
մալար չըգարտըղընը իլան իթ-
տի:

— Մըսըրտա Պուլկարիա թա-
րաֆընտան բօլիթիգա մէմուրը
վէ թիւճար վէրիլի նասպ օլընտան
Մ. Վէրնաշա էվլէլէրի կիւն Սօ-
ֆիատան մահէլի մէմուրիլէթիստէ
կիթմէք իշիւն եօլա չըգմըշ տըր:

— Բազկրատ քէօյլէրինտէն պի-
րինտէ իքի թիւրք պըշազլարլէ
պիթպիլիլէրինի աղըրճա եարէ-
լէմիշ օլմազլէ՝ հէր իքիսիտէ
հասթահանէյէ նազլ օլունմուշլար
վէ պիթիսի օրատա էօլմիւշ տիթ:

— Շարգ չըմէնտըֆէրլէրի
պուլկար հիւքիւմէթի թարա-
ֆընտան սալթըն ալմազ խուսու-
սընտա թէրթիլ օլընտան գանուլն
լայիհիսի մէպուսլարա էվլէլէրի
կիւն թէվլի օլունտու:

— Եէնի թիւրք-պուլկար մու-
գալլէլէնամէսիլտէ Սթանպուլտա
պիթ պուլկար պանգասը ալթըմա-
սընա միւսաատէ իսթէմիլլէր
տիթ:

— Պուլկար գըրալլարընտան
իլք տէֆա խրիստիանլըզը գա-
պուլ իտէն գրալ Պօրիսի պի-
րինճի սէնէի տէվրիյէսի օլմազ
միւնասիպէթի իլէ պուլկար կա-
զէթաճըլար ճէսիլէթի իճրաի
մէսէրէթ իթմէք իշիւն գարար
վէրմիլլէր:

Ր Ո Ւ Ս Ի Ա

Օմսօքտա իքի թանըլմայան ա-
տալար սօզազտա վալիլէ էօլ-
տիւլմիլլէր:

— Իսմօլէնսթտէն պիլտիթիլի-
յօր, Էիսմօլէնսթ վալիսի գաթլ
օլունտու, էօլտիլէն գալմայա
մուլմաթազ օլտու:

— Ասքէրլէր արասընտա բէք
չօզ պէյաննամէլէր տաղըլմըշ օլ-
մազլէ, Բէթլուպուրկտաթի գըշ-
լալտտա եօզլամալար իճրա օ-
լունտը:

— Վարշալա վալիսի գօմիթա
լար թարաֆընտան իտամ մահ-
քիւմ օլտըղընտ տայիթ պիթ իլամ
գապուլ իթմիշ տիթ:

Ա Ճ Է Մ Ի Ս Տ Ա Ն

— Շահըն խասթալըղը աղըր-
լալմըշ տըր, անըն հայաթը թէհ-
լիքէտէ վէ բէք ազ կիւնտէն
էօլէճէկի Ալմանիատան ճէլպ օլը-
նան թապիլալէր քէֆշ իթմիլլէր
տիթ:

Բէտէլիլնէ վէրեալէթ իտէն
չահզատէ, չահըն վատ իթտիլի
իսլահաթը իճրայա վէ գանուլն
էսաթի մէպուլէրինէ սատըզ պու-
լընաճաղընը վատ իթմիշ օլմազ-
լէ, Մէպուսան մէճիլի թարաֆըն
տան չահզատէյէ խիթապ պիթ
թէշէքիւլնամէ կէօնտէրիլիշ
տիթ:

ՄԻԻԹԵՆՎՎԻԷ

Սըրպիա վէ Բաւանիա չըմէն-
տըֆէրլէրի պիլիլէշտիթմէք իշիւն
միւզէքէրէլէր խիթամ պուլուպ
գարար վէրիլիշ տիթ:

— Բէօյլէրտէ պուլընտան ապօ-
նէլէրիմիլլին սէնէպալընտան էվ-
վէլ պօրճլարընը կէօնտէրմէլէրի
բէճա օլունտու:

ՀԱՅ ԴԵՂԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Ս. ԳԱՆԱՐԵԱՆ Է ԸՆԿ.

Ս օ լ ու ն ս ք ա փ ո ղ ո ց

(Պալըզ բազար) Թիւ 524

1 ուշաթըրքն ճիշտ տակը

Նոր բացուած սոյն զեղալմաճա-
տանս մէջ կը գտնուի մաքուր եւ ա-
ռաջնակարգ զեղերու մեծաքանակ մը-
թերքէ գատ, թարմ հանքայիլ, ջուրհոր
եւրօպական ամեն տեսակ ըսքէսիա,
լիթէնք, բժշկական աճառներ, քառ-
չուքի ապրանք վերաբերեալ բոլոր
առարկաներ, երկաթէօրներ, պիպէ-
րօններ, քիմիականներ եւն. եւն.

Ասոնցմէ գատ կը գտնուին աւել ւու-
սանկարչութեան, ոսկերչութեան եւ
առնասարակ արհեստի վերաբերեալ
քիմիական մաքուր բաղադրութիւն-
ներ:

Ն օ Ր Վ Է Կ Ի Ե Յ Ի Ճ Կ Ա Ն Ի Է Դ

Յարգ զեղերուն սղութիւնէն զփո-
հութիւն յայտնողները կը բաւէ որ
անգամ մը գիմեն նոր զեղալմաճառա-
տունս, ուր ապահովաբար պիտի գըտ-
նեն զեղերու աճառութեան հետ զեղե-
րու ընտրեալ գոյները:

Շրջակայ քաղաքներու եւ զեղերու
մէջ զեղերու կրկնալմաճառումով զա-
գաղ խանութպաններու համար մաս-
նաւոր զեղչ:

Յանձնարարութիւնները փութով եւ
ճշգրտեալ կը գործադրուին:

Ա Ռ Ի Թ Է Ն Օ Գ Տ Ո Ի Ն Ց Է Ք

Ռուսանիոյ Եւալ քաղաքը ունեցած
սընտրեալութեան խանութս՝ կամ-
քէս աւելալա պատճառներէ ստիպեալ
կը ծախեմ, Երկաթաշաւք մեքէնայով
եւ զեղեցիկ գործիքներով կահաւո-
րած եմ: Արկիկ, հանգիստ եւ շահաւոր
գուժ մը: Մասնաւորապէս հայրենա-
կիցներու կառաջարկեմ որպէսզի ա-
ռիթէն օգտուին. ծանօթ եւ վստահելի
անձնաւորութեանց եւ օրինաւոր երաշ-
խաւորութիւն ցոյց տուողներուն զը-
րամին կէս մասը ապահով կը թողու՛մ:
Մանրամասնութիւնք թղթակցու-
թեամբ:

Հասցէ.

Օ. Կիւլիշքեան

Փողոց Կօլիա Թիւ 71

(Ռուսանիա)

ԵԱՇ

Одговор редакторъ А. Курбетиянъ

печатница Д. Тодоровъ и С-же — Варна